

Sarajevo, 23.10.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
16.10.2017.- 20.10.2017.

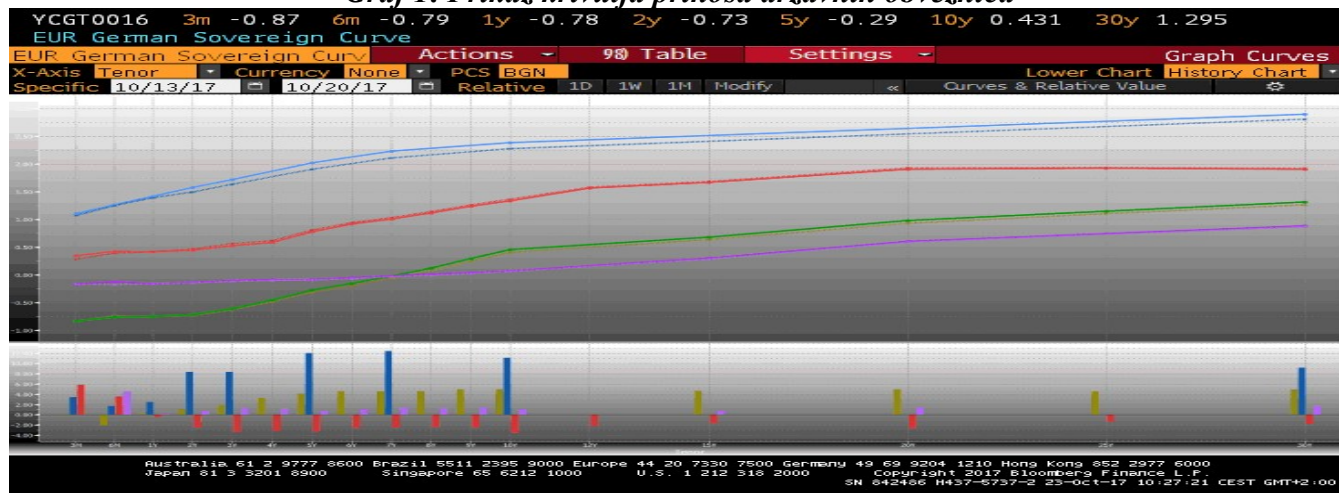
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	13.10.17 - 20.10.17				13.10.17 - 20.10.17				13.10.17 - 20.10.17				13.10.17 - 20.10.17			
2 godine	-0,73	-	-0,72	↗	1,49	-	1,58	↗	0,47	-	0,44	↘	-0,14	-	-0,13	↗
5 godina	-0,31	-	-0,27	↗	1,90	-	2,02	↗	0,81	-	0,77	↘	-0,09	-	-0,08	↗
10 godina	0,40	-	0,45	↗	2,27	-	2,38	↗	1,37	-	1,33	↘	0,06	-	0,08	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	13.10.17	-	20.10.17	
3 mjeseca	-0,744	-	-0,797	↘
6 mjeseci	-0,745	-	-0,765	↘
1 godina	-0,727	-	-0,724	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 20.10.2017. godine (pune linije) i 13.10.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Pad prinosa obveznica eurozone nastavljen je i početkom proteklog tjedna, pod utjecajem nastavka reakcije tržišta na špekulacije da su članovi UV ECB uglavnom suglasni što se tiče produženja roka trajanja aktualnog programa kvantitativnih olakšica sa smanjenim obujmom kupovina. Posljednje izjave zvaničnika ECB-a uglavnom ukazuju na spremnost ove institucije da na sjednici koja se održava 26. listopada najavi promjene navedenog programa koji istječe krajem tekuće godine. Početkom proteklog tjedna pad prinosa zabilježile su i španjolske obveznice, iako je i dalje bila prisutna neizvjesnost oko razvoja situacije vezano za proglašenje neovisnosti Katalonije. Prvobitni rok, koji je središnja Vlada u Madridu odredila za odustajanje Katalonije od ideje neovisnosti, je produžen do četvrtka, a kako isti nije ispoštovan, krajem proteklog tjedna Vlada Španjolske je zatražila od Senata da odobri raspuštanje Vlade Katalonije, što je naišlo na negodovanje od strane predsjednika ove regije Puigdemonta, koji je najavio da ovaj plan Madrida neće prihvatiti, te da će nastaviti „da se bori“. Prinos desetogodišnjih španjolskih obveznica je na tjednoj razini povećan za 5 baznih bodova. Prinosi sigurnijih obveznica eurozone su, također, zabilježili rast do kraja tjedna, prilikom čega je prinos njemačkih petogodišnjih obveznica

povećan za 4, a prinos desetogodišnjih obveznica za 5 baznih bodova na tjednoj razini. Izuzetak ovakvom kretanju su bile italijanske obveznice, čiji su prinosi petogodišnjih obveznica smanjeni za 7,5 baznih bodova, a desetogodišnjih obveznica za 4 bazna boda.

Ustavni sud Njemačke je odbacio zahtjev da Deutsche Bundesbank prestane sudjelovati u programu kvantitativnih olakšica ECB-a. Ipak, odluka o tužbi, koja u pitanje dovodi legalnost samog programa kupovina obveznica, još uvijek nije donesena.

Njemačka je emitirala obveznice s rokom dospelja od 30 godina po prinosu od 1,22%, što je za 5 baznih bodova manje u odnosu na prethodnu aukciju koja je održana prije mjesec dana. Francuska je emitirala obveznice s rokom dospelja od 3,5 godine (-0,39%), 5,5 godina (-0,07%) i 7 godina (0,18%). Španjolska je emitirala trogodišnje (0,043%), sedmogodišnje (1,124%), desetogodišnje (1,627%), kao i tridesetogodišnje (2,874%) obveznice.

Francuska je emitirala tromjesečne (-0,701%), šestomjesečne (-0,637%) i jednogodišnje (-0,597%), a Nizozemska šestomjesečne (-0,71%) trezorske zapise. Portugal je po rekordno niskom prinosu (-0,389%) emitirao tromjesečne trezorske zapise, te jednogodišnje (-0,325%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	KOLOVOZ	20,2	21,6	17,9
2.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	KOLOVOZ	-	33,3	31,5
3.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	KOLOVOZ	-	1,6%	2,8%
4.	Stopa inflacije – EZ	RUJAN	1,5%	1,5%	1,5%
5.	Stopa inflacije – Austrija	RUJAN	-	2,4%	2,1%
6.	Proizvođačke cijene – Njemačka (G/G)	RUJAN	2,9%	3,1%	2,6%
7.	ZEW indeks povjerenja investitora – Njemačka	LISTOPAD	20,0	17,6	17,0
8.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	RUJAN	4,6%	4,7%	4,7%

SAD

Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili značajan rast za 9 do 12 baznih bodova u odnosu na prethodnu. Prinosi dvogodišnjih obveznica se i dalje nalaze na najvišoj razini od 2008. godine, dok prinosi petogodišnjih obveznica osciliraju oko najviše razine od 2011. godine. Rast prinosa američkih obveznica bio je potaknut objavljivanjem informacija da je američki Senat odobrio rezoluciju prema kojoj za usvajanje reformi fiskalnog sustava SAD neće biti potrebna podrška Demokrata u Kongresu SAD, što će vjerojatno imati utjecaja na mnogo brži tempo njihovog usvajanja. Pored toga, američki dionički indeksi Dow Jones (23.328,63 boda) i S&P 500 (2.575,21 bod) su tijekom trgovanja u petak zabilježili rast na rekordno visokim razinama. Tijekom proteklog tjedna objavljen je „Beige Book“, redovno izvješće Fed-a o stanju u domaćem gospodarstvu u proteklih šest tjedana, prema kojem je gospodarstvo SAD u tom razdoblju zabilježilo rast, koji je bio praćen veoma blagim rastom stope inflacije. U ovom izvješću je navedeno i to da pojedine kompanije očekuju da će pooštrenje uvjeta na tržištu rada usporiti oporavak koji je uslijedio nakon prirodnih nepogoda koje su početkom proteklog mjeseca pogodile pojedine dijelove SAD.

Pozornost investitora je i tijekom proteklog tjedna bila usmjerena na špekulacije o tome tko će biti naredni predsjednik Federalnih rezervi, a prema informacijama objavljenim na Bloombergu, aktualni član Fedovog Odbora guvernera Powell i ekonomista John Taylor trenutno imaju najveće šanse da budu imenovani na tu funkciju.

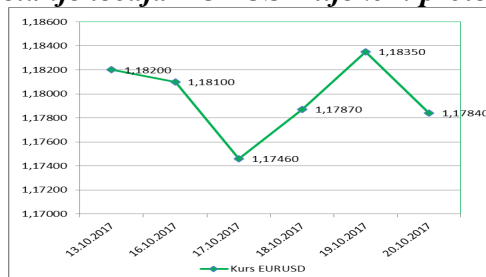
Tablica 4.: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks započelih kuća (M/M)	RUJAN	-0,4%	-4,7%	-0,2%
2.	Indeks građevinskih dozvola (M/M)	RUJAN	-2,1%	-4,5%	3,4%
3.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G)	RUJAN	2,6%	2,7%	2,1%
4.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G)	RUJAN	-	2,9%	2,4%
5.	Indeks vodećih ekonomskih pokazatelja (M/M)	RUJAN	0,1%	-0,2%	0,4%

6.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Njujorka	RUJAN	20,4	30,2	24,4
7.	Indeks prerađivačkog sektora Fed iz Filadelfija	RUJAN	22,0	27,9	23,8
8.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	RUJAN	0,3%	0,3%	-0,7%
9.	Iskorištenost kapaciteta	RUJAN	76,2%	76,0%	75,8%
10.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora	RUJAN	0,2%	0,1%	-0,2%
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	14. LISTOPADA	240.000	222.000	244.000

Tijekom proteklog tjedna USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD smanjen s razine od 1,1820 na razinu od 1,1784, što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 0,3%.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Njemačka trenutno radi na prijedlogu budućih odnosa EU i Velike Britanije koji uključuje i zahtjeve za „sveobuhvatan sporazum o slobodnoj trgovini“ između ove dvije regije, prema nacrtu dokumenta od 11. listopada koji je pripremio Ministarstvo inozemnih poslova u Berlinu. Dokumentom se predlaže šire partnerstvo koje uključuje minimalno segmente inozemne i sigurnosne politike, borbu protiv terorizma, suradnju u oblasti krivičnog pravosuđa, poljoprivredu i ribolov, energiju, transport, istraživanje i digitalizaciju. U nacrtu izvješća Ministarstva inozemnih poslova Njemačke se navodi da dijele želju Velike Britanije da se osigura blisko partnerstvo nakon što Velika Britanija napusti EU.

Podaci o inflaciji su pokazali da je tijekom rujna inflacija iznosila 3% godišnje. To je najveća razina inflacije u posljednjih pet godina i svakako iznad ciljane razine od 2%. Najveći utjecaj na rast inflacije imala je deprecijacija GBP nakon Brexita, što se smatra da će biti privremeni učinak po inflaciju. Indeks temeljne inflacije je u rujnu iznosio 2,7% godišnje, što je ista razina iz prethodnog razdoblja i u skladu s očekivanjima.

Glavni ekonomista BoE Haldane je izjavio da snažan rast zaposlenosti i istodobno skroman rast plaća postavljaju pitanje što se događa u ekonomiji, što se svakako odražava i na odluke o monetarnoj politici u zemlji. Haldane je ranije izjavio da smatra da bi u narednim mjesecima moglo doći do povećanja referentne kamatne stope. Investitori očekuju da će prvo povećanje referentne kamatne stope da se desi na sastanku MPC BoE koji se održava 2. studenoga.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	LISTOPAD	-	1,4%
2.	Inflacija (G/G)	RUJAN	3,0%	2,9%
3.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G)	RUJAN	8,2%	8,4%
4.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G)	RUJAN	3,3%	3,4%
5.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	RUJAN	-	1.700
6.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	KOLOVOZ	4,3%	4,3%
7.	Maloprodaja (G/G)	RUJAN	2,1%	1,2%
8.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	RUJAN	6,5	5,9

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,88977 na razinu od 0,89312, dok je tečaj GBPUSD smanjen s razine od 1,3285 na razinu od 1,3190.

JAPAN

Koalicija na čelu s premijerom Abeom je na izborima održanim tijekom vikenda zadržala većinu u Parlamentu, pri čemu je osvojila dvotrećinsku većinu u Donjem domu Parlamenta. Ovakvi rezultati osiguravaju da Abe na premijerskoj poziciji ostane do 2021. godine. Snažna pobjeda omogućava da Abe bez prepreka nastavi s planom usmjeravanja fiskalnih resursa ka podršci obrazovanju i brizi za djecu, uz nastojanje reduciranja proračunskog deficita, što je negativno po državne obveznice Japana. Za BoJ ovo znači više aktivnosti vezano za utjecaj na krivu prinosa.

Član MPC BoJ Sakurai je odbacio potrebu za dodatnim monetarnim olakšicama, te izjavio da BoJ ne treba poduzimati nove korake kako bi ubrzala momenat dostizanja inflatornog cilja od 2%, kao i da je trenutna politika kontrole krive prinosa dovoljna. Također, Sakurai je ponovio da se inflacija nalazi na putu dostizanja inflatornog cilja od 2%. Isto tako, Sakurai je dodao da smatra da povećanje participacije na tržištu rada, kao i naponi kompanija da povećaju produktivnost smanjuju pritiske na plaće i zarade u kratkom roku. U svakom slučaju, ovakvi trendovi imaju pozitivan utjecaj na cijene u dugom roku, jer potiču ekonomski rast, zaključio je Sakurai, te dodao da BoJ ne treba mijenjati inflatorni cilj od 2%.

Guverner BoJ Kuroda je upozorio da investitori mogu da se nose s geopolitičkim rizicima koji bi mogli povući turbulencije na financijskim tržištima i da ometaju širi globalni ekonomski oporavak. Kuroda je izjavio da globalni ekonomski oporavak postaje sveobuhvatniji s rastućim trgovinskim i tvorničkim outputom, povećanjem kapitalne i osobne potrošnje, ali, prema njegovom mišljenju, kreatori monetarne politike moraju imati na umu čimbenike koji mogu da imaju negativan utjecaj na ekonomska očekivanja, poput pada produktivnosti, slabe inflacije u mnogim naprednim ekonomijama, kao i geopolitički rizici. Što se tiče Japana, Kuroda je izjavio da je inflacija i dalje slaba, uprkos umjerenoj ekonomskoj ekspanziji, što znači da će BoJ zadržati masivne monetarne stimulanse još neko vrijeme. Prema njegovom mišljenju dostizanje inflatornog cilja od 2% je još uvijek daleko, te će BoJ nastaviti s agresivnim monetarnim olakšicama kako bi se dostigao postavljeni cilj.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

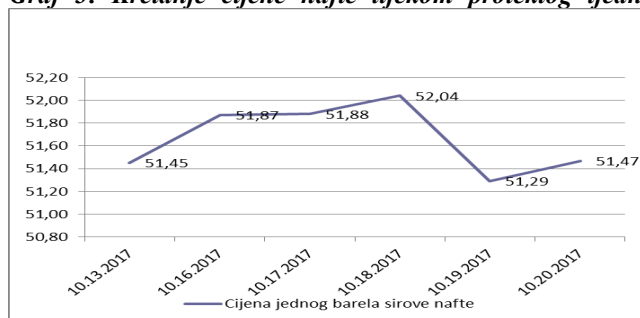
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	KOLOVOZ	-	5,3%	5,4%
2.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	KOLOVOZ	-	3,3%	-1,8%
3.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	RUJAN	556,8	670,2	112,6
4.	Izvoz (G/G)	RUJAN	15,0%	14,1%	18,1%
5.	Uvoz (G/G)	RUJAN	14,7%	12,0%	15,2%
6.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	KOLOVOZ	0,2%	0,1%-0,1%	

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast s 132,21 na razinu od 133,77. JPY je deprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast s razine od 111,82 na razinu od 113,52.

NAFTA I ZLATO

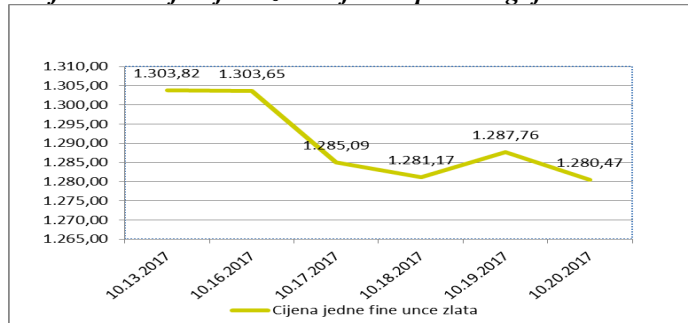
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 51,45 USD (43,53 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila rast potaknut jačanjem političkih tenzija u Iraku, kao i novim tenzijama u odnosima SAD i Irana. Polovicom proteklog tjedna objavljen je podatak da su američke zalihe sirove nafte u drugom tjednu listopada smanjene za 5,7 milijuna barela, dok su u istom razdoblju značajno povećane zalihe naftnih derivata, prvi put od kolovoza tekuće godine. Pored toga, tijekom proteklog tjedna objavljena je informacija da bi sporazum o smanjenom obujmu proizvodnje nafte između zemalja članica OPEC-a i drugih zemalja proizvođača nafte mogao biti produžen do kraja 2018. godine. Cijena jednog barela sirove nafte je tijekom trgovanja u petak povećana, te je iznosila 51,47 USD (43,68 EUR). Iako je cijena nafte na zatvaranju tržišta u petak samo blago povećana u odnosu na cijenu zabilježenu na otvaranju, njena razina je najviša u posljednjih skoro mjesec dana.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.303,82 USD (1.103,06 EUR). Tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata nije bilježila značajne promjene, ali je tijekom trgovanja u utorak značajno smanjena. Utjecaj na ovakvo smanjenje cijene zlata imao je značajan rast tražnje za rizičnijom financijskom aktivom, kao i objavljivanje informacija da su zvaničnici londonske burze zlata zabrinuti za to kako će nova regulativa financijskih tržišta u EU (MIFID II) i Brexit utjecati na obujam trgovanja zlatom na ovoj burzi. Tijekom kolovoza obujam trgovanja zlatom na londonskoj burzi je iznosio 18,5 milijuna unci, što je za 12% manje u odnosu na lipanj tekuće godine. Istodobno, zabilježen je značajan rast obujma trgovanja na njujorškoj burzi zlata tijekom trećeg tromjesečja za 25% u odnosu na prethodno tromjesečje. Tijekom trgovanja u petak cijena zlata je smanjena pod utjecajem aprecijacije USD u odnosu na valute trgovinskih partnera, te je na zatvaranju tržišta iznosila 1.280,47 USD (1.086,62 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.